

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Інститут Менеджменту
Кафедра фінансів та кредиту
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Ю.ФЕДЬКОВИЧА
Економічний факультет
Кафедра фінансів та кредиту
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АКАДЕМІЯ МУНІЦИПАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ (м. Київ)
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ВИЩА ШКОЛА ЕКОНОМІКИ» (Росія)
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Грузія)
ТЕЛАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ЯКОБА ГОГЕБАШВІЛІ (Грузія)

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції «ТЕНДЕНЦІЇ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ ТА ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ

В УМОВАХ РИНКОВИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ»

2 березня 2012 р.

ВНТУ
ВІННИЦЯ
2012

УДК [336+330.341.1] (477)
ББК [65.261+65.01] (4УКР)
ТЗЗ

Друкується за рішенням Вченої ради Вінницького національного технічного університету Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України

Головний редактор: **В. В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **В. В. Зянько**

Рецензенти: **В. В. Зянько**, доктор економічних наук, професор;
О. О. Мороз, доктор економічних наук, професор.

ТЗЗ **Тенденції** управління фінансовими та інноваційними процесами в умовах ринкових перетворень: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Вінниця : ВНТУ, 2012. – 407 с.

ISBN 978-966-641-453-6

В матеріалах конференції висвітлено доповіді вітчизняних та іноземних науковців, які розглянуто на Міжнародній науково-практичній конференції «Тенденції управління фінансовими та інноваційними процесами в умовах ринкових перетворень» 2 березня 2012 року в м. Вінниця.

Розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, наукових співробітників.

УДК [336+330.341.1] (477)
ББК [65.261+65.01] (4УКР)

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

ISBN 978-966-641-453-6

© Вінницький національний
технічний університет, 2012

СЕКЦІЯ 5

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ

Адлер О. О., Охріменко І.В. Системний аналіз факторів конкурентоспроможності продукції промислового підприємства в ринкових умовах.....	257
Бондарчук Т. В. Управління обліковим процесом давальницької сировини нерезидентів.....	259
Вечірко О. Г. Організаційна модель управління витратами на підприємствах різних форм власності.....	261
Виговська Н. Г. Формування активно-адаптивної системи внутрішнього фінансового контролю на підприємстві.....	263
Вращук К. В. Сучасні методи прогнозування банкрутства підприємств.....	266
Гончаренко Т. В., Каменчук Н. О. Огляд сучасних методів маркетингових досліджень.....	269
Гурочкіна Л. В. Сучасні методи управління підприємствами в умовах зовнішньоекономічної діяльності.....	272
Грабовецький Б. Є., Мороз І.О. Методи екстраполяції тенденції.....	274
Дворніков М. Є. Первинні трудові колективи в управлінні сучасним аграрним підприємством.....	277
Джеджула В. В. Методологія економіко-енергетичного обстеження підприємства.....	281
Доценко І. О. Якісні методи оцінки ризиків в системі управління підприємством.....	283
Єпіфанова І. Ю., Вітрук Ю. О. Теоретичні основи фінансового забезпечення підприємства.....	285
Єпіфанова І. Ю., Осадча В. В. Ліквідність та платоспроможність: сутність і місце в фінансовій діяльності підприємства.....	287
Жидок В. В. Сутність та особливості механізму управління конкурентоспроможністю підприємства.....	290
Ібрагімов Е. Е. Підтримка виконання стратегічного плану діяльності підприємства на основі технологій знань.....	292
Ільченко Л. Б. Капітальні інвестиції як об'єкт управління.....	294
Кавецький В. В. Формування моделі оцінювання інтелектуальної праці персоналу підприємства.....	297
Карачина Н. П., Гребеньок І. В. До питання соціальної ефективності корпоративізації машинобудівних підприємств в Україні.....	300
Карачина Н. П., Сун Менг Сін. Формування оптимальної моделі фінансового контролінгу на підприємстві як передумови підвищення фінансових результатів.....	301
Козловський В. О., Дончак Л. Г. Формування складових елементів внутрішнього економічного механізму підприємства.....	303
Корман І. І. Аналіз факторів, що визначають поведінку споживачів на ринку риби та морепродуктів, як запорука ефективного управління підприємством.....	306
Лесько О.Й., Бєліньська Н.С. Удосконалення маркетингу на підприємствах з промислової переробки молока.....	309
Лисенко К. М. Внутрішній маркетинг, як ключовий фактор вдосконалення системи підвищення ефективності роботи маркетингового персоналу на підприємствах м'ясопромислового комплексу Київської області.....	313
Меліх О. О. Стратегічність управління харчовими підприємствами в Україні.....	317
Мокіна Ю. В., Лецька О. С. Особливості вибору організаційної структури маркетингового відділу на машинобудівному підприємстві.....	319
Наконечна Т. О. Діагностика санаційної спроможності підприємства.....	321
Наконечна Т. О., Гуменюк О. Ю. Розкриття сутності оборотного капіталу підприємства та особливостей джерел його формування.....	323
Наконечна Т. О., Микитюк В. С. Значення внутрішнього контролю при управлінні збільшенням (зменшенням) статутного капіталу акціонерного товариства.....	325
Наконечна Т. О., Поберезький В. П. Теорії структури капіталу.....	327
Наконечна Т. О., Поплавська І. А. Поняття фінансової стійкості та характеристика факторів, що її визначають.....	329
Наконечна Т. О., Рудз'як О. С. Управління прибутковістю капіталу підприємства в умовах недосконалого інституційного середовища України.....	331
Небава І. М., Суходоля М. В. Стратегічне благодійництво як ефективний інструмент планування в бізнесі.....	334
Несен Л. М., Несен В. В. Інноваційні підходи до системи оплати праці в посередницьких	

- відсоткової політики комерційних банків;
- рівня управління фінансовими ресурсами підприємства;
- суті стратегічних цільових фінансових рішень підприємства тощо.

В.К. Сенчаков у своїй науковій праці "Финансы, денежное обращение и кредит" відзначає, що фінансово-кредитний механізм поділяється на три підсистеми, а саме: фінансово-кредитне планування, фінансово-кредитні важелі, організаційні структури і правовий режим фінансово-кредитної системи [6].

Отже, щоб покращити фінансове забезпечення підприємства необхідно проводити такі заходи:

- не допускати фактів надходження й оплати неякісної чи не потрібної підприємству продукції, товарів, забезпечити персональну відповідальність посадових осіб у разі, якщо такі факти мали місце;
- застосовувати метод системного дослідження взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку і визначення на його основі критичного обсягу реалізації товарів (точки беззбитковості); раціонально використовувати чистий прибуток;
- застосовувати ті форми розрахунків з платниками, які гарантують своєчасність платежів (розрахункові чеки, попередня оплата платіжними дорученнями).

Впровадивши у реальність дані заходи, можна очікувати покращення стану фінансового забезпечення підприємства.

Література

1. Шаблиста Л.М. Фінансова стійкість підприємства: сутність і методи оцінки/ Л.М. Шаблиста// Економіка і прогнозування. - 2006.- №2. – с.46-57
2. Ткаченко Є.Ю. Оцінка рівня самофінансування підприємства на основі руху грошових коштів./О.В. Яришко// Запорізька державна інженерна академія, - 2008. - №1(3). – с.147- 150.
3. Берлач А. І. Фінансове право України: Навч. посіб. для дистанційного навчання. — К.: Університет «Україна», 2006. — 288 с.
4. Башняк Оксана Сергіївна. Принципи оподаткування та їх реалізація у податковому законодавстві України: дис... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. – Харків., 2005
5. І.М. Гуменюк. Фінансові ресурси підприємства// Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України, - 2010.- № 154.ч. 2.-с. 88-94.
6. І.С.Козій. Місце і значення фінансового забезпечення в структурі фінансового механізму.// Науковий вісник НЛТУ України. – 2008. - № 18.9. - с.224.

УДК 658.012

Спіфанова Ірина Юріївна,

к.е.н., старший викладач;

Осадча Вікторія Вікторівна, студент,

Вінницький національний технічний університет

ЛІКВІДНІСТЬ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ: СУТНІСТЬ ТА МІСЦЕ В ФІНАНСОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Наведено теоретичні основи поняття «ліквідність», розглянуто та проаналізовано взаємозв'язок понять «ліквідність» та «платоспроможність», визначено фактори, що впливають на ліквідність підприємства.

Ключові слова: ліквідність, платоспроможність, ліквідність підприємства, ліквідність балансу, ліквідність активів, зобов'язання.

В сучасних умовах кожне підприємство з метою уникнення банкрутства має правильно оцінювати як виробничий та економічний потенціал, стратегію подальшого розвитку та фінансовий стан, так і підприємств-партнерів. Актуальність даної теми полягає в тому, що більшість промислових підприємств знаходяться в складному фінансовому стані та відчувають нестачу ресурсів для розрахунків за зобов'язаннями.

Аналіз досліджень і публікацій. Питання теоретичного і методологічного обґрунтування поняття «ліквідність» розглядаються у працях вітчизняних та зарубіжних вчених, зокрема Лахтіонової Л.А., Філімоненкова О.С., Бланка І.О., Измайлової К.В., Кірейцева Г.Г. та інших.

Метою дослідження є висвітлення теоретичних аспектів аналізу ліквідності промислових

підприємств, зокрема взаємозв'язку ліквідності та платоспроможності та факторів, що впливають на ліквідність.

Виклад основного матеріалу дослідження. У ринковій економіці, коли можлива ліквідація підприємств унаслідок їх банкрутства, одним з найважливіших показників фінансового стану є ліквідність. Так як фінансовий стан підприємств можна розглядати з короткострокової та довгострокової перспектив, то критерієм оцінки фінансового стану підприємства саме у короткостроковій перспективі є його ліквідність і платоспроможність, тобто здатність своєчасно і в повному обсязі розрахуватися за короткостроковими зобов'язаннями.

Досить часто поняття платоспроможності і ліквідності вживають як синоніми, але слід розрізнити ці поняття [1, 2, 3]. Можна сказати, що поняття платоспроможності та ліквідності близькі, але не тотожні, оскільки кожне з них має власний економічний зміст. Платоспроможність залежить від ліквідності балансу та може бути охарактеризована показниками ліквідності [6].

Поняття платоспроможності за своїм змістом є дуже близькими до поняття ліквідність, але ліквідність є більш повним поняттям, оскільки саме від нього залежить платоспроможність підприємства. Ліквідність характеризує не лише поточний стан розрахунків, а й їх перспективу.

Отже, платоспроможність – це можливість підприємства наявними грошовими ресурсами своєчасно погасити свої строкові зобов'язання [4].

Для більш кращого висвітлення поняття «ліквідність», можна навести кілька трактувань, що наводять різні автори.

Термін «ліквідність» у буквальному значенні слова означає легкість реалізації, продажі, перетворення матеріальних цінностей у кошти.

У перекладі з латинської «ліквідність» (liquidus) означає «рідкий, що розтікається», тобто здатний змінювати свою форму. Стосовно економічної системи - це здатність будь-яких активів перетворюватися на гроші (що легко реалізуються, перетворюються на готівку), тобто змінювати свою форму в часі [5].

Ліквідність – це здатність і швидкість підприємства перетворювати свої активи в гроші для покриття своїх необхідних платежів у міру настання їх строку [6].

Найвдалішим визначенням ліквідності можна вважати визначення надане І.О. Бланком, який вважає ліквідністю спроможність окремих видів майнових цінностей бути швидко перетвореними у грошову форму без втрати своєї поточної вартості в умовах усталеної кон'юнктури ринку. Таке поняття ліквідності характеризує її як функцію часу (строку можливого продажу) і ризику (можливої втрати вартості майна за умов терміновості його продажу) [7].

Для власників підприємства недостатня ліквідність може означати зменшення прибутковості, втрату контролю, часткову або повну втрату вкладень капіталу. Для кредиторів такий стан ліквідності в боржника може означати затримку в сплаті відсотків та основної суми боргу або часткову чи повну втрату позичених коштів. Стан ліквідності підприємства може вплинути на його взаємовідносини з партнерами, оскільки підприємство може бути неспроможним виконувати умови контрактів, а це, у свою чергу, призводить до втрат зв'язків підприємства з постачальниками [8].

Розрізняють поняття майнової (абсолютної) ліквідності та фінансової (відносної) ліквідності. Майнова (абсолютна) ліквідність означає здатність активу трансформуватись у кошти. Ступінь ліквідності активів визначається тривалістю часу, необхідного для цієї трансформації.

Фінансова ліквідність означає готовність і спроможність підприємства виконувати свої зобов'язання у повному обсязі й у встановлені кредитною угодою строки. Це визначається політикою підприємства щодо збереження ліквідності, основне завдання якої — уникнення неліквідності і неплатоспроможності завдяки пошуку в необхідних обсягах резервів коштів та інших ліквідних активів [9].

Однією з головних ознак ліквідності є формальне перевищення (у вартісній оцінці) оборотних активів над короткостроковими пасивами. Але потрібно уникати ситуації збереження залишків коштів та інших резервів ліквідних активів на довгий термін поза виробничим процесом, тому, що це призводить до зниження рентабельності виробництва. Про погіршення можливостей ліквідності підприємства свідчить збільшення іммобілізації власних обігових коштів та появи неліквідів: простроченої дебіторської заборгованості, векселів одержаних тощо. У таблиці 1 зазначено фактори, які впливають на збільшення або зменшення ліквідності підприємства [10].

Аналіз ліквідності потребує ретельного аналізу структури кредиторської заборгованості підприємства. Необхідно визначити, чи є вона «стійкою» (наприклад, борг постачальнику, з яким існують довгострокові зв'язки), чи є простроченою, тобто такою, термін погашення якої минув.

Фактори, що впливають на ліквідність підприємства [10]

Фактори, що впливають на збільшення ліквідності	Фактори, що впливають на зменшення ліквідності
одержання довгострокового кредиту	погашення довгострокових позик
інвестування капіталу	грошові виплати
прибутки	збитки
амортизаційні відрахування	податки на дохід від дооцінки активів
скорочення запасів	інвестиції в основні засоби
скорочення дебіторської заборгованості	збільшення дебіторської заборгованості
повернення наданих позик	погашення короткострокових кредитів
продаж необоротних активів	використання резервних фондів

Щоб визначити, чи достатньо в підприємства грошей для погашення його зобов'язань, необхідно спочатку проаналізувати процес надходження коштів від господарської діяльності і формування залишку коштів після погашення зобов'язань перед бюджетом та позабюджетними фондами, а також виплати дивідендів [11].

При оцінці рівня ліквідності слід розрізнити такі поняття:

- Ліквідність балансу - це можливість суб'єкта господарювання перетворити свої активи у готівку та погасити зобов'язання, або ступінь покриття боргових зобов'язань підприємства його активами, строк перетворення яких у грошові кошти відповідає строку погашення платіжних зобов'язань. Якісна відмінність цього поняття від ліквідності активів у тому, що ліквідність балансу відбиває міру погодженості обсягів і ліквідності активів з розмірами і термінами погашення зобов'язань, тоді як ліквідність активів визначається безвідносно до пасиву балансу.

Для оцінки ліквідності балансу в цілому знаходять загальний показник ліквідності балансу, який показує відношення суми всіх платіжних засобів до суми всіх платіжних зобов'язань з врахуванням їх ліквідності. Цей показник дає змогу порівнювати баланси підприємств за різні періоди, баланси різних підприємств та визначати найбільш ліквідні баланси [12].

- Ліквідність підприємства - це більш загальне поняття ніж ліквідність балансу. Ліквідність балансу, як зазначено раніше, передбачає використання платіжних коштів для покриття зобов'язань лише за рахунок залучення внутрішніх джерел (наприклад, реалізації майна). У той же час, маючи високий рівень інвестиційної привабливості та іміджу воно може залучати для цього і позикові кошти. Тому, оцінюючи ліквідність підприємства, треба враховувати його фінансову гнучкість, тобто здатність позичати кошти з різних джерел, збільшувати акціонерний капітал, продавати активи, швидко реагувати на кон'юнктуру ринку тощо.

Для аналізу ліквідності підприємства розраховують такі показники як коефіцієнт покриття, коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності, коефіцієнт співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованості, чистого оборотного капіталу [2,11,12].

- Ліквідність активів - це величина зворотна ліквідності балансу за часом перетворення активів у грошові кошти. Чим менше часу необхідно для перетворення того чи іншого активу у грошову форму, тим вища його ліквідність.

Аналіз ліквідності активів підприємства допомагає визначити можливість покриття зобов'язань підприємства його активами, строк перетворення яких у грошові кошти відповідає строку погашення зобов'язань [11,12].

Висновок. Отже, розглянувши теоретичні основи ліквідності можна сказати, що ліквідність в цілому це показник фінансового стану, який показує як швидко підприємство може безперешкодно продати свої активи, одержати гроші і повернути борги у міру настання строку їх повернення. Вона полягає у можливості підприємства швидко розрахуватися за допомогою наявного на балансі майна (активів) по своїх зобов'язаннях (пасивах). Від рівня ліквідності активів залежить платоспроможність підприємства.

Література

1. Філімоненков О. С. Фінанси підприємств: Навчальний посібник – 2-ге видання, перероблене і доповнене – К.: МАУП, 2004. – 328 с.
2. Ізмайлова К.В. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник – 2-ге видання, стереотипне – К.: МАУП, 2001. – 152 с.
3. Буряковский В. В. Финансы предприятий: Учебн. пособие. / В. В. Буряковский. - М.: Финансы и статистика, 2008. – 248 с.

4. Грабовецький Б.Є. Економічний аналіз. Навчальний посібник. – Вінниця: ВНТУ. 2007. - 191 с.
5. Іонін Є.Є. Розв'язання питань методологічного обґрунтування понять “платоспроможність” і “ліквідність” / Є.Є. Іонін // Актуальні проблеми економіки. - 2004. - №6. - С.31 – 35.
6. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання: монографія / Л.А. Лахтіонова. – К.: КНЕУ, 2001. – 378 с.
7. Бланк І.А. Финансовый менеджмент: Учебный курс. — К.: Ника-Центр, Эльга. – 2004. – 656 с.
8. Котляр М.Л. Аналіз фінансового стану підприємства/ М.Л. Котляр // Фінанси України. – 2004. - №5. – С.101 – 102.
9. Лахтіонова Л.А. Уточнення поняття ліквідності суб'єкта економіки в ринкових умовах підприємницького господарювання // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки - Черкаси: ЧДТУ. - 2007. - Вип. 22. - С.114-122.
10. Терещенко С.І. Моделі оцінки платоспроможності підприємства/ С.І. Терещенко // Фінанси України. – 2001. - №7. – С.69 - 74.
11. Зятковський О.В. Фінанси підприємств : Навчальний посібник .- 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: Кондор, 2003. – 364 с.
12. Кірейцев Г.Г. Фінансовий менеджмент / Г.Г. Кірейцев . - Житомир: ЖІТІ, 2001 . – 440 с.

УДК 338.24:339.137.2

Жидок Вікторія Вікторівна,
здобувач, Чернігівський державний технологічний університет

СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Розглянуті сутність та особливості організаційно-економічного механізму управління конкурентоспроможністю підприємством та визначені основні елементи механізму управління.

Ключові слова: управління конкурентоспроможністю, організаційно-економічний механізм управління, аналіз та оцінка конкурентоспроможністю.

Постановка проблеми. В сучасних умовах кожному підприємству особливо важливо правильно оцінити ситуацію на ринку, що склалася, з тим, щоб запропонувати ефективні засоби конкурентної боротьби, які б, з одного боку, відповідали вимогам вітчизняного ринку товарів та послуг, а з іншого – відображали можливості і ресурси, що залучаються для виробництва. У зв'язку з цим розробка механізму управління конкурентоспроможністю підприємства дозволить забезпечити своєчасне прийняття управлінських рішень, що спрямовані на підвищення стійкості підприємницької структури до негативного впливу з боку конкурентів і досягнення цільових ринкових позицій при мінімізації рівня підприємницького ризику. Важливою особливістю механізму управління є його націленість на кінцеві результати. Ефективність кінцевих результатів виражається в зростанні продуктивності праці, обсягів виробництва і продажу конкурентоздатної продукції, економії виробничих ресурсів, прибутковості. Організаційно-економічний механізм управління підприємством включає організаційно-економічні механізми підсистем управління якістю, конкурентоспроможністю, виробничими ресурсами та інше.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Проблемам щодо управлінням конкурентоспроможністю присвячено багато наукових публікацій як вітчизняних, так і зарубіжних науковців. Найбільш значимі розробки в області конкурентоспроможності і стратегічного управління, як елементу її підвищення, належать наступним авторам: Г. А. Азоеву, І. Ансоффу, До. Берри, А. Дайану, В.І. Блонської, Л.С. Головова, О.А. Жамойди, М. Портеру, А. Пулфорду, Р. А. Фатхутдинову та іншим. В той же час дослідження, що проводяться по проблемах конкурентоспроможності національної економіки як багаторівневої системи, організаційно-економічного механізму управління конкурентоспроможністю підприємств в умовах нестабільної економіки, розкриті не повною мірою.

Виклад основного матеріалу. Щоб сьогодні створити конкурентоспроможну підприємницьку структуру, потрібно не просто модернізувати організацію і управління, але й чітко розуміти для чого це робиться, яка мета має бути досягнута. Головне при цьому - уміння визначити та ефективно використати в конкурентній боротьбі свої переваги. У ринкових умовах відбувається посилення

Наукове видання

Тенденції управління фінансовими та інноваційними процесами в умовах ринкових перетворень: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

Головний редактор: **В.В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **Зянько В.В.**

Підписано до друку 17.02.2012 р.
Формат 29,7×42 1/4. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний Ум. друк. арк. 4,99
Наклад 200 прим. Зам. № 2012-020

Вінницький національний технічний університет,
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009

Віддруковано в Вінницькому національному технічному університеті
в комп'ютерному інформаційно-видавничому центрі.
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
ВНТУ, ГНК, к. 114.
Тел. (0432) 59-87-38.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009